

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Juni 2024
Institution	Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser
Uddannelse	Hhx
Fag og niveau	Idehistorie B
Lærer(e)	Sinan Bahora (siba)
Hold	3k23

Undervisningsforløb: (9)

Forløb 1	Intro til idehistorie
Forløb 2	Religion og videnskab
Forløb 3	Teknologiske katastrofer - Dengang og nu
Forløb 4	Køn, kønsroller og ligestilling
Forløb 5	Ondskab og folkedrab
Forløb 6	Etik og etiske dilemmaer
Forløb 7	Videnskab vs. Ikke-videnskab - Videnskabsteoretiske retninger
Forløb 8	Hvad vil det sige at være menneske?
Forløb 9	Konspirationsteorier gennem tiden

Forløb 1: Intro til idehistorie

Forløb 1	Intro til idehistorie
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Spandauermodellen • ”10 teknologier der skræmte os fra vid og sans” • Sherlock Holmes-tilgangen • Gestapo-tilgangen • Venskabs-tilgangen • SCOT • Lift me up! Stories of Trampe, the Bicycle Lift • Kontekstuel analyse
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab
Væsentligste arbejdsformer	<p>Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen)</p> <p>Gruppearbejde</p> <p>Video</p> <p>Individuelt arbejde på klassen</p> <p>Gruppearbejde om begreber og teori</p> <p>Gruppearbejde om analyse</p>

[Retur til forside](#)

Forløb 2: Religion og videnskab

Forløb 2	Religion og videnskab
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Kristendommen og den katolske kirke • Forholdet mellem tro og videnskab • Den naturvidenskabelige renæssance • Leonardo da Vinci • Nikolaus Kopernikus • Teori Diskursteoretiker Michel Foucault (1926-1984). Diskurs er magt • Hvordan laver man en diskursanalyse? • Metode Skema til diskursanalyse • Konflikttesen • Uafhængighedsteser • Dialogtesen • "Den bevægede jord" • Debat: Claus Bøgh Svenningsen - Af med tørklædet – folkeskolen skal ikke promovere islam (2022) • Debat: Vivi Nør Jacobsen - Tørklæde eller trivsel - hvad er faktisk vigtigt? (2022) • Debat: Esat Sentürk - Det er forkert at tvinge piger til at tage tørklædet af (2022) • MAGTT-analyse <p>Historisk billedanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jan Matejko - Copernicus, in Conversation with God • Michelangelo - The Creation of Adam (1508-1512) • Mårten Eskil Winge - Tors strid med jättarna (1872) • De kristne blev tortureret af romerne - Romerne ville udrydde den kristne kirke • Joseph Wright - An Experiment on a Bird in the Air Pump (1768) • Raffaello Sanzio da Urbino - The School of Athens (1509-1511)
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale

	<ul style="list-style-type: none"> • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. • Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse</p>

[Retur til forside](#)

Forløb 3: Teknologiske katastrofer – Dengang og nu

Forløb 3	Teknologiske katastrofer – Dengang og nu
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Teknologiske katastrofer. • Sådan overlever du 3 gigantiske katastrofer. • De værste katastrofer - og hvad vi lærte af dem. • Danske katastrofer • The Metaverse could be a problem • Fremskridt på afveje • Katastrofer verden aldrig glemmer” af Rasmus Dahlberg (2016) • ”100 års katastrofer: når menneske og maskine går fejl af hinanden” af Rasmus Dahlberg (2012) • Miniprojekt om teknologiske katastrofer
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse</p>

[Retur til forside](#)

Forløb 4: Køn, kønsroller og ligestilling

Forløb 4	Køn, kønsroller og ligestilling
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • ”Her er fem positioner, du kan indtage i ligestillingsdebatten – hvor står du?” • Vi er mennesker, før vi er køn • Kilde 1: En højrepolitikers holdning til kvinders stemmeret • Kilde 2: "Ægteskab" af J.F. Willumsen fra 1886. • Dokumentar: Jeg vil ikke være pige, mor • De første kvindelige opfindere • Fra Middelalderen til den begyndende industrialisering • Industrialiseringens kvinder • Mød ti videnskabskvinder, der ændrede historien • Kønsforskere: Piger opdrages til at fravælge højtlønnede IT-branche • Stereotyper spænder ben for tekniske piger • Amalie havde ikke kodet en eneste linje, før hun startede på uddannelsen til programmør: Nu er hun på IT-landsholdet • Kvinder, tilbage til tasterne! • TED TALK: Aakriti Agrawal - Closing the Gender Gap in Technology • Diakron og synkron tilgang • Begrebshistorie/analyse
Faglige mål + kerne stof	<ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.

	<ul style="list-style-type: none">• Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse

[Retur til forside](#)

Forløb 5: Ondskab og folkedrab

Forløb 5	Ondskab og folkedrab
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Ondskab – DR2-dokumentar fra 2011 • Augustin - Det onde som et fravær af det gode • Lars Svendsen - Ondskabens filosofi • Sigmund Freud - Mennesket mellem natur og kultur • Kortfilm: ”SPIN” (2005) • Villy Sørensen – Blot en drengestreg (1953) • Platon • G.W. Leibniz • Kant • Friedrich Nietzsche • Hannah Arendt • Zygmunt Bauman • Folkedrabets århundrede • Hvad er folkedrab? • Teori om folkedrabs 10 stadier
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse

[Retur til forside](#)

Forløb 6: Etik og etiske dilemmaer

Forløb 6	Etik og etiske dilemmaer
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Pligtetik, nytteetik, teknologietik og global etik • Aftenshowet (04.10.2023) Skal danskerne have mulighed for at vælge livet fra, hvis de fx er dødeligt syge eller i enorme smerter? • Forskel på etik og moral • The Trolley Problem • QALY-analyse • SENAT-metoden • Asian MIT grad asks AI to make her photo more ‘professional,’ gets turned into white woman • Sædbank bruger ansigtsscanninger • Videotilsyn kan være afgørende for god pleje af ældre – men kræver etik og omtanke • Etisk Råd imod, at alle automatisk bliver organdonorer • Regeringen vil sænke aldersgrænsen for fri abort • ”Pligtetik – fokus på den etiske pligt” • Pligtetik • Bentham • Forskellen på en handlingsutilitarist (Bentham) og en regelutilitarist (Mill) • Benthams kalkule • Kritik af utilitarismen • Primærtekst: Peter Singer, Det liv du kan redde • Hans Jonas – en teknologietik for menneskeheden • Peter Kemp – menneskers teknologietik
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • behandle problemstillinger i samspil med andre fag • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.

Væsentligste arbejdsformer	Læroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse
-----------------------------------	--

[Retur til forside](#)

Forløb 7: Videnskab vs. Ikke-videnskab - Videnskabsteoretiske retninger

Forløb 7	Videnskab vs. Ikke-videnskab - Videnskabsteoretiske retninger
Indhold	<ul style="list-style-type: none">• Hvad er videnskabsteori?• Perspektivering: Evolutionslæren vs. kreationisme• Socialkonstruktivisme – viden som social konstruktion• Thomas S. Kuhn – videnskabens revolutioner• Karl R. Popper – videnskab som falsifikation• Opgaveskrivning – eksempel 1: Basal videnskabsteori i fysik og historie• Opgaveskrivning – eksempel 2: Basal videnskabsteori i samfundsfag og matematik• Opgaveskrivning – eksempel 3: Basal videnskabsteori i dansk og samfundsfag• Hypotetisk deduktiv metode og Induktiv metode forklares.
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none">• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag• diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende• samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab• erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi• demonstrere viden om fagets identitet og metoder• behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse

[Retur til forside](#)

Forløb 8: Hvad vil det sige at være menneske?

Forløb 8	Hvad vil det sige at være menneske?
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Mennesket – hvad vil det sige at være et menneske? • René Descartes – mennesket i to verdner • Rene Descartes - “I think, therefore I am” • Friedrich Nietzsche – mennesket som viljen til magt • PHILOSOPHY: NIETZSCHE • Albert Camus - Sisyfos-myten • Jean-Paul Sartre – mennesket som valg • Perspektivering: Fremtidens mennesker • Tekst: Francis Fukuyama: Transhumanisme – verdens farligste idé • ”Our posthuman condition” • “What happens when our computers get smarter than we are?” • (Primærttekst) Nick Bostrom: Transhumanismen – verdens farligste idé?, 2004
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse

[Retur til forside](#)

Forløb 9: Konspirationsteorier gennem tiden

Forløb 9	Konspirationsteorier gennem tiden
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er konspirationsteorier? • Hvilke konspirationsteorier har vist sig at være sande? • Hvad er karakteristisk for argumentationen i konspirationsteorier? • Definition på en konspirationsteori • Hvorfor opstår konspirationsteorier? • Et psykologisk fænomen • Miniprojekt – Selvvalgt konspirationsteori • CFU - Huxi og konspirationsteoriene <p>Konspirationsteori m. fokus på uddannelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gert Biesta - Hvad er uddannelse til for? (2009) • Må ikke bruge ChatGPT - AU: • Må gerne bruge ChatGPT – AU: • Rektor til kamp mod snyderobot: - Så må vi tilbage til papir og blyant • Chatrobot tog verden med storm – nu tager Aarhus Universitet konsekvensen • Techtopia 265: Er ChatGPT bare din fulde onkel? • Læring går tabt, når elever bruger ChatGPT
Faglige mål + kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab

	<ul style="list-style-type: none">• erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi• forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.• Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg (PowerPoints udleveret til klassen) Gruppearbejde Video Individuelt arbejde på klassen Gruppearbejde om begreber og teori Gruppearbejde om analyse

[Retur til forside](#)